

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

J.H. de Vree (PVV)
(d.d. 11 april 2023)

Nummer
3945

Onderwerp
Provincie moet met nuchtere blik naar natuur kijken

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In een recent opiniestuk op de website van Stal en Akker (*) stelt oud-melkveehouder Toon Hartman dat de provincie Noord-Brabant op basis van zeer discutabel onderzoek inzake de staat van de natuur in de provincie, een vergunningsstop voor mogelijk stikstofgevoelige projecten heeft aangekondigd. Een buitengewoon ingrijpende maatregel met alle mogelijke gevolgen van dien.

De provincie Noord-Brabant concludeerde namelijk dat de staat van de natuur verder aan het verslechteren is en acute maatregelen noodzakelijk zijn. Echter, Hartman geeft in het opiniestuk aan dat de bureaus die onderzoek hebben gedaan, gewoon een aantal bestaande rapporten op een hoop hebben gegooid, van daaruit een nieuw rapport hebben geschreven, nog wat conclusies hebben getrokken en een aantal maatregelen hebben bedacht.

Hartman heeft met extra interesse gekeken naar de bevindingen voor Natura2000-gebied de Groote Peel en zag deze twee opvallende passages:

Bladzijde 51: "Daarenboven stelt de Leidraad 'Beheer van Natura 2000-gebieden' (versie 2018) dat als, na de peildatum, een betere staat van instandhouding binnen een Natura 2000-gebied is bereikt, deze verbeterde staat als referentie dient. De referentiesituatie (T0) is daarmee feitelijk de minimale verplichting die op het gebied ligt."

Bladzijde 105: "In de Handreiking Natuurdoelanalyse (Jorissen e.a., 2022) staat dat bij onvoldoende bewijs vanuit het voorzorgsbeginsel niet kan worden uitgesloten dat er verslechtering is opgetreden of zal optreden, dus moet uitgegaan worden van een worst-case-scenario."

De zorgwekkende conclusie die Hartman trekt, is dat deze passages de indruk wekken dat het nooit goed kan komen met de natuur, terwijl het beeld volgens hem veel genuanceerder is. Daarbij komt dat belangrijke gegevens worden weggelaten. (zie vraag 1)

Hoewel deze casus zich afspeelt in Noord-Brabant, maakt de PVV is zorgen dat een dergelijke gang van zaken ook in onze provincie kan plaatsvinden. Een nuchtere blik inzake natuur is van essentieel belang om ernstige sociaal-economische schade aan onze provincie te voorkomen.

(*) <https://www.stal-en-akker.nl/artikel/706537-opinie-hoe-slecht-gaat-het-werkelijk-met-de-natuur> FZ/GS/Alg

1. *Lidstaten moeten elke zes jaar aan de Europese Unie rapporteren hoe de soorten en habitats er voor staan door na te gaan in hoeverre deze een gunstige staat van instandhouding hebben bereikt.*

Echter, Hartman stelt dat vergelijkbare cijfers van zes jaar geleden over de habitattypes uit het natuurgebied Grootte Peel, al dan niet bewust, zijn weggelaten.

Deelt u de mening dat dit een ronduit opmerkelijke gang van zaken is en is dit ook gebeurd in onze provincie? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.

Antwoord

Het rapporteren van de staat van de beschermde natuurdoelen is een verantwoordelijkheid van de lidstaat Nederland. De minister van LNV is daarvoor verantwoordelijk. Een toelichting daarop is te vinden in kamerstuk 26407-131¹. Wanneer daarom gevraagd wordt door LNV levert de provincie de op dat moment meest recente data aan.

2. *Kunt u aangeven welke onderzoeken als basis hebben gediend en/of nog gaan dienen voor het stikstofbeleid van de provincie Zuid-Holland, alsmede of deze onderzoeken zijn beoordeeld of zelfs mede mogelijk gemaakt door mensen, zoals dhr. Hartman? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.*

Antwoord

Het landelijke stikstofbeleid is gebaseerd op wetenschappelijke onderzoeken van onafhankelijke onderzoeksinstituten, zoals Wageningen Environmental Research, RIVM, TNO en diverse wetenschappelijke instituten. Daarnaast zijn er onze eigen onderzoeken, zoals de natuurdoelanalyses en specifiek onderzoek, zoals naar het effect van de PAS-maatregelen op veenmosrietland in Nieuwkoopse Plassen. Het beleid van de provincie is het resultaat van landelijk wetenschappelijk onderzoek en ons eigen gebiedsspecifiek onderzoek. In de gebiedsprocessen geven we invulling aan dat beleid, in samenwerking met mede-overheden en gebiedspartijen waaronder ook agrariërs en andere direct betrokkenen. Hier vindt een uitwisseling plaats tussen de ideeën en kennis uit de gebieden en de wetenschappelijke onderzoeken. Het voert te ver om hier een complete lijst van onderzoeken te geven, maar hieronder een paar voorbeelden:

- <https://www.aanpakstikstof.nl/het-stikstofprobleem/meten-en-berekenen>
- <https://publications.tno.nl/publication/34639981/Xlv3Ye/TNO-2022-weg.pdf>
- <https://www.natuurkennis.nl/thema-s/biogeochemie/biogeochemie/stikstof-n/>
- <https://www.natura2000.nl/meer-informatie/herstelstrategieen>
- <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/natuur-landschap/natuurrijk-zuid/natura-2000/>
- <https://www.wur.nl/nl/show/stikstof-1.htm>

3. *Wordt de natuurkwaliteit in de provincie Zuid-Holland getoetst op basis van concrete praktijkcijfers? Zo nee, deelt u dan de mening dat een dergelijke manier van toetsen zo snel mogelijk ter hand moet worden genomen? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

De natuurkwaliteit wordt getoetst op basis van monitoringsgegevens over het voorkomen van (kenmerkende) soorten en habitattypen, en diverse kwaliteitsparameters zoals water- en bodemkwaliteit. Dat zijn concrete gegevens die in de gebieden verzameld zijn. Ook een aantal structuurkenmerken, zoals bijvoorbeeld vergrassing in heide of het aandeel oude bomen en dood hout in bossen, worden daarbij betrokken. Bij het opstellen van de natuurdoelanalyses hebben wij geconstateerd dat over abiotische

---

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z25402&did=2019D52291

factoren (bijv. voedselrijkdom en zuurgraad bodem, grondwaterstanden, waterkwaliteit) aanvullend onderzoek gewenst is. Zowel landelijk (in IPO-verband) als intern bij de provincie wordt daarom gewerkt aan verdere optimalisatie van de natuurmonitoring. Parallel daaraan werkt Wageningen Environmental Research (WEnR) aan een landelijke methodiek voor kwaliteitsbeoordeling. Wij hebben aangegeven dat goede monitoring daarbij randvoorwaardelijk is.

Den Haag, 9 mei 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA dr. W.H. de Zoete